

Sažetak / Synthèse / Summary / Kurzfassung / резюме

REPUBLIKA HRVATSKA / REPUBLIQUE DE CROATIE / REPUBLIC OF
CROATIA / REPUBLIK KROATIEN / РЕСПУБЛИКА ХОРВА́ТИЯ

Ustavni sud Republike Hrvatske
The Constitutional Court of the Republic of Croatia
La Cour Constitutionnelle de la République de Croatie
Das Verfassungsgericht der Republik Kroatien
Конституционный суд Республики Хорватии

langue maternelle / native language /
Muttersprache / родной язык

REPUBLIKA HRVATSKA
USTAVNI SUD

ODGOVORI NA UPITNIK ZA XVI. KONGRES
KONFERENCIJE EUROPSKIH USTAVNIH SUDOVA
(Beč, 12. – 14. svibnja 2014.)

**“Cooperation of Constitutional Courts in Europe – Current Situation and Perspectives”/
"Suradnja ustavnih sudova u Europi - trenutno stanje i perspektive"
(sažetak)**

Hrvatska je postala 40. punopravna članica Vijeća Europe 6. studenoga 1996., dok je država stranka Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje u tekstu: Konvencija) postala 5. studenoga 1997.

Hrvatska je postala 28. punopravna članica Europske unije 1. srpnja 2013.

Ustavni sud Republike Hrvatske (dalje u tekstu: USRH) je u obavljanju svojih zadaća zakonom obavezan primjenjivati europsko pravo, što i čini u svakodnevnom radu. S obzirom na hrvatski Ustav, potrebno je odvojeno razmotriti obveze USRH kad je riječ o konvencijskom pravu s jedne strane, i pravu EU s druge strane.

U Hrvatskoj je konvencija samoizvršavajući međunarodni sporazum. Ona čini dio nacionalnog pravnog poretka i po pravnoj snazi je iznad domaćih zakona. Unatoč formalnom sub-ustavnom položaju, Konvencija u Hrvatskoj u praksi uživa kvazi-ustavni položaj koji je priznao USRH u svojoj praksi.

Redovitom primjenom Konvencije USRH je razvio bogatu praksu, a svoje odluke uglavnom temelji na sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava (dalje u tekstu: ESLJP). Sud je prihvatio obvezujući interpretativni autoritet pravorijeka ESLJP-a bez obzira na koju se oni državu odnose, ako te presude i odluke mogu imati implikacija na nacionalno pravo, politiku ili praksu (*erga omnes* učinak presuda ESLJP). Polazeći od koncepta pravnog monizma, praktičnog kvazi-ustavnog položaja Konvencije u hrvatskom pravnom poretku i ustavne obveze izravne primjene Konvencije, USRH se do danas u svojoj praksi pozvao na odluke ESLJP-a u više od 1000 svojih odluka i rješenja. Prema tome, hrvatska ustavnosudska praksa pod jakim je utjecajem sudske prakse ESLJP-a.

Sukladno navedenom, USRH nikada namjerno ne odstupa od odluka i presuda ESLJP. Međutim, slično kao i u drugim državama ugovornicama Konvencije, ponekad se dogode pogreške u procjeni, kao i pogrešna primjena ili pogrešno tumačenje prakse ESLJP. Ako ponekad i povrijedi odredbe Konvencije, USRH nastoji ne ponoviti jednom učinjenu pogrešku, odnosno čini svaki napor da uskladi svoju praksu sa praksom ESLJP. Ipak, proces usklađivanja otežan je u slučajevima koji otvaraju jurisdikcijska pitanja USRH.

U pojedinim slučajevima, kad je bitno utvrditi postoji li u nekom pitanju zajednička osnova u pravnim porecima država članica Konvencije, USRH poseže za komparativnim pregledom sudske prakse ustavnih sudova tih država. Nadalje, u nekim slučajevima, USRH poseže i za komparativnim pregledom relevantnih zakonskih rješenja u državama članicama Vijeća Europe.

Za razliku od USRH, sudbena vlast, tj. redovni sudovi, još uvijek imaju problema s izravnom primjenom Konvencije (isti je slučaj i s Državnim odvjetništvom). U takvoj situaciji, obvezatne odluke USRH koristan su instrument za ispravljanje propusta redovnih sudova u izravnoj primjeni Konvencije. Naime, činjenica da USRH u svojim odlukama uzima u obzir jurisprudenciju ESLJP-a nesumnjivo je transformativna jer njegove odluke postupno ispunjavaju pravni okvir Hrvatske ustavnim sadržajem usklađenim sa konvencijskim zahtjevima.

Pored Konvencije i prakse ESLJP, USRH se u svojim odlukama poziva i na druge europske i međunarodne izvore prava.

USRH također uzima u obzir dostupnu praksu ostalih europskih i izvaneuropskih ustavnih sudova. Pri pozivanju na jurisprudenciju ustavnih sudova drugih zemalja USRH ne čini razliku između područja prava. Ono što je važno jest da je specifična praksa primjenjiva u okviru hrvatskog ustavnog poretka i relevantna za predmet o kojem je riječ, bez obzira spada li ta praksa u isto ili neko drugo govorno područje (hrvatski jezik spada u slavensku grupu jezika). Štoviše, pored pravnog mišljenja ustavnog suda određene zemlje koji se daje na hrvatskom jeziku, u zagradi se navodi izvorni tekst na jeziku te zemlje. U svojoj dosadašnjoj praksi USRH se najčešće pozivao na sudsku praksu Saveznog ustavnog suda Njemačke.

U odnosu na pravo Europske unije, njegova je implementacija u okviru Ustava kojim je propisano da je ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije izjednačeno s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim zakonima. Svi pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije. Hrvatski sudovi štite subjektivna prava utemeljena na pravnoj stečevini Europske unije, dok državna tijela, tijela lokalne i regionalne samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima izravno primjenjuju pravo Europske unije.

Sudska praksa USRH koja se tiče prava Europske unije još je uvijek vrlo skromna budući da je Hrvatska tek nedavno postala punopravnom članicom Europske unije.